

1 січня

Від асистента до ректора

*До 65-річчя з дня народження
Миколи Єгоровича Скиби*

Скиба Микола Єгорович народився 1 січня 1950 року у с. Камінь Кролевецького району Сумської області у сім'ї вчителів.

У 1972 році закінчив Київський технологічний інститут легкої промисловості. Цього ж року вступив до аспірантури.

На початку 1970-х років розпочалася активна співпраця науково-педагогічних колективів Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування (ХТПО) та Київського технологічного інституту легкої промисловості (КТІЛП), зокрема, у сфері підготовки молодих науково-педагогічних кадрів. Однією з доленосних подій для випускника аспірантури 1975 р. при КТІЛП Скиби Миколи Єгоровича став його розподіл на роботу до Хмельницького вищого навчального закладу на посаду асистента кафедри машин і апаратів. Адже він тоді і подумати не міг, що доля благословить його у майбутньому стати найвищою посадовою особою у цьому виші.

Час утвердження Миколи Скиби як викладача збігся з періодом становлення кафедри машин і апаратів легкої промисловості як структурної одиниці інституту. Тому молодий спеціаліст із головою поринув у проблеми, пов'язані зі створенням матеріальної і лабораторної бази кафедри, розробкою навчальних курсів і навчально-методичного забезпечення, проведенням навчальних і виробничих практик, організацією дипломного проектування та випуску фахівців, впровадженням наукових досліджень.

Завдяки цілеспрямованій роботі науковців кафедри, а особливо Миколи Єгоровича, налагодилися та розширилися творчі наукові зв'язки кафедри з галузевим науково-дослідним

інститутом Міністерства побутового обслуговування населення України. Саме на цій ділянці він виявив себе здібним організатором наукових досліджень. Першим вагомим здобутком у науково-педагогічній діяльності М.Є. Скиби був захист у 1980 р. кандидатської дисертації, що стало потужним імпульсом для подальшої самоосвіти, активізації наукової і педагогічної роботи. У 1983 р. його обрали на посаду доцента кафедри машин і апаратів легкої промисловості, а в 1985 р. ВАК України присвоїв М. Є. Скибі вчене звання доцента.

Лідерські якості молодого вченого не залишили без уваги тодішнього ректора інституту професора Р.І. Сіліна. Саме тоді виникла проблема організації в інституті навчання іноземних студентів. У жовтні 1985 р. Миколу Єгоровича призначили деканом факультету по роботі з іноземними студентами. Це була дуже відповідальна і незнайома на той час ділянка роботи у виші, з якою очільник факультету впорався блискуче.

За умов розбудови незалежної держави життя диктувало необхідність здійснити докорінне реформування концептуальних, структурних і організаційних засад вищої освіти. Особливо вагомими були зусилля професора М.Є. Скиби в організації у 1996 р. гуманітарно-педагогічного факультету, створення якого, по суті, стало початком гуманітаризації вишу, а відтак і прагнення до можливої зміни статусу профільного університету на статус класичного. За всі роки існування закладу жоден факультет не розвивався так швидко, як гуманітарно-педагогічний. Створенням цього факультету університет серйозно заявив про себе в системі Академії педагогічних наук України, налагодив та розвиває з нею наукові зв'язки і сьогодні. Працюючи деканом факультету, Микола Єгорович продовжував системно підвищувати свій науково-педагогічний рівень. Результатом цього стало присвоєння йому у травні 1997 р. вченого звання професора. Відповідальним ставленням до професорських та адміністративних обов'язків, людяністю, доброзичливістю і скромністю він завоював щирі симпатії професорсько-викладацького складу та студентства.

У вересні 1999 р. професор Микола Скиба, обіймаючи посаду декана гуманітарно-педагогічного факультету, став ще й проректором із навчальної роботи і активно включився в роботу

з налагодження співпраці з провідними університетами України для вирішення комплексу непростих питань організації підготовки фахівців за напрямками гуманітарного профілю.

У 2001 р. закінчувалися повноваження на посаді ректора університету професора Р.І. Сіліна. Постало питання про вибори нового ректора. І студенти, і професорсько-викладацький склад бажали, щоб університет очолила людина, яка у складних умовах економічних та перебудовчих процесів була б гідним продовжувачем усіх добрих справ і традицій навчального закладу, змогла би внести новий імпульс у життя колективу та забезпечити подальший розвиток університету. Загальні збори трудового колективу університету абсолютною більшістю голосів обрали ректором Миколу Єгоровича Скибу.

Із цього часу розпочався новий етап у житті й діяльності Миколи Єгоровича. Він став керівником багатотисячного колективу студентів і співробітників, уже відомого в Україні та поза її межами, Технологічного університету Поділля. Під керівництвом Скиби М.Є. університет отримав у 2003 році статус державного, а у 2004 – національного. Завдяки досягненням, що призвели до цих здобутків, Миколу Єгоровича було обрано на другий термін перебування на посаді ректора.

М.Є. Скибі притаманне глибоке знання справи, висока культура в роботі, вміння масштабно мислити, за що він нагороджений знаками «Винахідник СРСР» (1985) та «Відмінник освіти України» (1994). За вагомі педагогічні, наукові й організаторські здобутки 1 жовтня 1999 р. отримав почесне звання «Заслужений працівник народної освіти України». У 2002 р. був відзначений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, у 2005 р. – знаком «За наукові досягнення» МОН України, а у 2008 році нагороджений Орденом України «За заслуги» III ступеня. Висока професійна підготовка, широкий науковий кругозір, багаторічна творча науково-дослідна робота сприяли присудженню Скибі М.Є. у 2014 році Державної премії України в галузі науки і техніки.

Микола Єгорович користується заслуженим авторитетом серед науково-педагогічної еліти Хмельниччини та України. Обраний головою Ради ректорів вищих навчальних закладів III-

IV рівня акредитації Хмельницької області, депутатом Хмельницької обласної ради п'ятого та шостого скликань, голова постійної комісії з питань освіти, науки, культури, молоді, спорту та туризму Хмельницької обласної ради. У 2007 році був занесений на обласну Дошку Пошани «Кращі люди Хмельниччини». У 2010 році став лауреатом Хмельницької обласної премії імені Миколи Дарманського в галузі освіти та науки у номінації «Кращий ректор вищого навчального закладу III-IV рівня акредитації».

Логічним наслідком багаторічних наукових пошуків в організації сучасних форм гуманітаризації освітньої діяльності вищих навчальних закладів є обрання його у 2010 р. членом-кореспондентом Національної академії педагогічних наук України. Під його керівництвом Хмельницький національний університет не лише активно розширює горизонти вітчизняної освіти і науки, а й наполегливо здобуває світове визнання, плідно працює у різних напрямках міжнародного співробітництва, бере активну участь у міжнародних проектах, конференціях. За останні роки вчений підготував понад 200 наукових праць, п'ять монографій, п'ять навчальних посібників, отримав сім авторських свідоцтв та 18 патентів на винаходи. За його участю виконано та впроваджено у виробництво 18 госпдоговірних і держбюджетних науково-дослідних тем.

Усі свої знання і досвід він сповна віддає благородній справі – формуванню і вихованню студентської молоді, як всебічно розвинених особистостей, висококваліфікованих фахівців, покликаних працювати на благо Української суверенної демократичної європейської держави.

В той же час юнацький романтизм, палка любов до футболу, туризму та риболовлі притаманні М.Є. Скибі і донині.

Михайло Войнаренко

Праці М.Є. Скиби

1. *Експлуатація, обслуговування та ремонт машин:* навч. посіб. / М.Є. Скиба, В.І. Ішук. – Хмельницький: ХНУ, 2005. – 209 с.: табл., мал.

2. Методика розрахунку механізмів з гідравлічним приводом машин легкої промисловості. – Хмельницький: ТУП, 1998. – 127 с.

3. *Моніторинг якості навчального процесу у вищому закладі освіти* / М.Є. Скиба, С.Г. Костогриз, Г.В. Красильникова. – Хмельницький: ХНУ, 2009. – 220 с.: табл..

4. *Теорія і практика професійно-орієнтаційної роботи з молоддю: навч. посіб.* / М.Є. Скиба, О.М. Коханко. – Хмельницький: ХНУ, 2007. – 324 с.

Про М.Є. Скибу

1. *Завальнюк О.М.* Микола Скиба: людина, вчений, ректор / О.М. Завальнюк, О.П. Григоренко. – Кам'янець-Поділ.: Аксіома, 2009. – 20 с.

2. *Микола Єгорович Скиба: до 30-річчя наук. та пед. діяльності: біобібліогр. покажч.* / уклад.: О.М. Бичко, Т.М. Горобець, В.М. Петрицька. – Хмельницький: ХНУ, 2007. – 39 с.

3. *Скиба Микола Єгорович – ректор Хмельницького національного університету: літопис творчих звершень.* – Хмельницький: Тріада-М, 2009.

4. *Скиба М.Є.* Хмельницький національний університет за багатьма показниками найкращий в Україні / бесіду з ректором ХНУ вів І. Федоров // Хмельниччина. – 2008. – 19 груд. – С. 1–2.

5. *Маринич Н.* Ректору є про що сказати... // Поділ. вісті. – 2006. – 11 трав. – С.2.